



# ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΕ

Φολιάδ. 21.

## ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. ΣΤ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 15 ΙΟΥΛΙΟΥ 1853.

### Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Α. ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΦΙΛΟΥ.

Ἡ Ροζαλία Βυνδεμιέρη συνεπλήρωσε πρὸ μικροῦ τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Κόρη λεπτοφυῆς καὶ μελαγχολικῆ, ἡ Ροζαλία εἶχε τὸ δεξιὸν μόνον καὶ τὸ κόσμιον τῆς νεότητος, οὐδόλως δὲ τὸ φαίδρὸν αὐτῆς, τοῦ ελαφροῦ τρόπου καὶ τὰς φιλαρέσκους χάριτας. Ἀνατροφή αὐστηρὰ καὶ αὐστηρὰ παραδείγματα, τὰ ὅποια εἶχε διηνεκῶς ὑπ' ὄψιν της, ἐγένοντο οἱ ὁδηγοὶ αὐτῆς. Τὴν καρδίαν ἀγνὴν, ἀνύποπτον, εὐπαθεῖς, ἐπιδεικτικὴ παντὸς ἀγαθοῦ αἰσθήματος, εἶχε τὴν ψυχὴν εὐσεβή, τὴν φαντασίαν ποιητικὴν, καὶ ὁ ἀμόρφωτος εἰσέτι χαρακτὴρ αὐτῆς ἀνέμενε ν' ἀναπτύξῃ μὲν αὐτὸν νὰ συμβάντα, νὰ στερεώσῃσι δὲ αἱ δοκιμασίαι τῆς πείρας. Τὸ ὅλον αὐτῆς παρίστα θέλητρον τὶ ἀ-

καταμάχτην, ὅπερ πέραντα εἴλκυε τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην, διότι πρὸς τὰ ποσαῦτα προτερήματα ἦτο καὶ εὐειδής.

Ἡ Ροζαλία ἔζη μετὰ μόνης σχεδὸν τῆς μητρὸς της, ἥτις δὲν ἐδέχτο εἰς τὴν οἰκίαν της εἰμὴ τὸν ἐνάρτεον ἐφημέριον, τὸν ἔχοντα τὴν πνευματικὴν αὐτῶν διεύθυνσιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν διδομένων παρ' αὐτῶν ἐλεῶν. Ἡ οἰκία, τῆς ὁποίας κατέκουν αὐταὶ τὸν πρῶτον ὄροφον, ἦτο ἰδιοκτησία των, ἐνοικιάζον δὲ τὸν δεύτερον ὄροφον εἰς γυναῖκά τινα, τὴν Κ. Καρολομάγνην, οὐδένα ἕτερον ἔχουσιν συνοίκον, καὶ καθ' ὅλα ἡσυχον. Τὸν ἀνώτερον ὄροφον κατεῖχε πτωχὴ τις οἰκογένεια.

Ὅπισθεν τῆς οἰκίας των ἐξετείνετο κήπος τις, ἀρχετὰ εὐρύχωρος, πλήρης ἀνθῶν, διηρημένος φιλοκάλως καὶ ὑπὸ γλοερᾶς κοσμούμενος σκιαδός. Ἡ εἴσοδος τοῦ κήπου ἦτο ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς ἐνδοικιαστὰς, ἀλλ' ὅμως ἡ Κ. Καρολομάγνη ἔστελλον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν καὶ ἐξήτει τὸ κλειδίον

τῆς Ἑδῆς ταύτης, ὅπερ εὐχαρίστως ἐδίδεν ὁ Ροζαλία.

Ἡ Κ. Βανδεμιέρη καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς ἡγάπων εἰς ἄκρον τὸ μονῆρες οἰκημῶ των, ἡ μὲν μήτηρ, διότι ἐζησεν ἐν αὐτῷ πολὺν χρόνον εὐτυχίας μετὰ τοῦ συζύγου τῆς καὶ διότι ἐνταῦθα ἀπεβίωσεν ὁ προσφιλεὶς σύζυγός τῆς, ἡ δὲ Ροζαλία, διότι ἐγεννήθη ἐν αὐτῷ καὶ ἡλικιώθη, διότι αὐτὸ ἦν τὸ θέατρον τῶν στοχασμῶν, τῶν ὀνειροπολήσεων, τῶν συγκινήσεων, καὶ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας τῆς, δὲν λέγομεν δὲ καὶ τῶν συμβάντων, διότι μέχρις ἐκείνου οὐδὲν συμβᾶν ἐτάραξε τὴν γαλήνην καὶ τὴν μονοτονίαν τῆς ζωῆς τῆς. Αἱ δύο αὗται γυναῖκες εἶχον ἐντούτοις ὅλως διάφορα τὸ πνεῦμα καὶ τὸν χαρακτῆρα. Καὶ ἡ μὲν Ροζαλία ἐτροφεν ἄκρον σέβας πρὸς τὴν μητέρα τῆς, τὴν ἐφοβέτο καὶ τὴν ὑπερηγάπα, ἡ δὲ Κ. Βανδεμιέρη ἐφρόνει, ὅτι ὁ διέπων τὰς οἰκογενεῖας νόμος ὀρίζει σαφῶς τὰς σχέσεις, αἵτινες χρὸν νὰ ὑπάρχωσι μετὰ τῶν τέκνων καὶ τῶν γονέων των, οὐδὲ παρέβαινε αὐτόν. Δὲν ἐμιμεῖτο τοὺς γονεῖς ἐκείνους, οἵτινες ἔχουν τὸ παράδοξον ἰδίωμα τοῦ νὰ θέλωσι τὰ τέκνα των φίλους αὐτῶν, ἰδίωμα ἐνίοτε ὀλέθριον καὶ παραμορφοῦν δυσαρέστως τὴν σημασίαν τῶν λέξεων. Ἀλλ' ἡ κυρία Βανδεμιέρη ἐφθανε δυστυχῶς εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον. Διελέγετο ἀλίγον μετὰ τῆς θυγατρὸς τῆς, δὲν προῦκάλει τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς, δὲν ἐζήτηι νὰ γνωρίσῃ τ' αὐτῶα μυστήρια τοῦ πνεύματός τῆς, δὲν ἀπῆτει παρ' αὐτῇ οὔτε ἐγκατάλειψιν, οὔτε παρηγορίαν.

Ἀπὸ δύο ἐτῶν, ἡ Ροζαλία εἶχε τὴν διοίκησιν τῆς οἰκίας. Τὸ πρῶτ' ἐπιστάτει εἰς τὰς φροντίδας τῆς αἰκιακῆς ἐργασίας, ὅλην δὲ τὴν ἡμέραν διεπώνει πλησίον τῆς μητρὸς τῆς, ῥάπτουσα ἢ κεντῶσα, καὶ τὸ ἐσπέρας ἀνεγίνωσκεν ἢ μετέφραζε γερμανοὺς ποιητάς, διότι ἐγίνωσκεν ἄριστα τὴν πλουσίαν ταύτην γλῶσσαν τῆς ἄρκτου. Τὴν κυριακὴν καὶ ἐνίοτε τὴν πέμπτην, ἐπορεύετο μετὰ τῆς μητρὸς τῆς εἰς τὴν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν. Τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας ἔμενον ἀκούουσαι τὴν διδασκίαν, καὶ ἐπέστρεφον βραδέως εἰς τὸν οἶκόν των, διὰ τῶν Ἡλυσίων πεδίων, τὸ δ' ἐσπέρας συνήσθιον μετὰ τοῦ πνευματικοῦ των καὶ δύο τριῶν συγγενῶν ἢ ἀρχαίων φίλων.

Δεκαοκταετῆς ἤδη, ἡ Ροζαλία οὐδέποτε παρέστη εἰς χορόν, οὐδ' ἐγνώριζε τὴν τέχνην τῆς Τερψιχόρης. Δὲν εἶχε κανέν των χαρισμάτων ἐκείνων τῶν ἀτελῶν καὶ εἰς τὴν φιλοκαλίαν προσβλητικῶν, τὰ ὅτι οἱ ὀνομάζουσι προτερήματα εὐχαριστήσεως. Δὲν ἐξωγράφει, δὲν ἦτο μουσικὴ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς τὸ τύμπανον τῆς ἀκοῆς δὲν ἐσπάρτετο τὸ δυσηγὲς κώμβαλον. Τέλος ἡ Ροζαλία ἦτο κόρη ἀνατραφεῖσα ὅπως καταστῇ ἀρίστη οἰκοδόσποινα, σεμνὴ σύζυγος, μήτηρ ἱκανὴ νὰ διοικῇ τὰ τέκνα τῆς καὶ νὰ ἐπιστατῇ μόνη εἰς τὴν ἀγωγὴν των. Ἐν ἐνί, ἦτο γυ-ἢ ὅποιαν εὐχονται ἄσσοι ἄνδρες ἐκλαμβάνουσι σπουδαίως τὴν

συζυγίαν, καὶ οἵτινες μὴ ἀπαντῶντες τοῦτο καταδικάζουσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸν ἀγαμον βίον, ὅπως ἀπορίγῃσι τὴν δόξαν τῆς ὑπαλληλίας, ἣν βεβηχίως θέλουσιν ἀποκτήσει, χορηγοῦντες τὸ ὄνομα των εἰς μίαν τῶν νεανίδων ἐκείνων, αἵτινες ἐπροκίσθησαν ὑπὸ τοσοῦτων καὶ τηλικούτων δωρημάτων, ὥστε οἱ ἄνδρες των μόνην ἐνασχόλησιν ἔχουσι τὸ νὰ τὰς περιάγῃσι καὶ ἐπιδεικνύωσιν εἰς τὰς αἰθούσας.

Ἀπὸ τινων μηνῶν ἐν τούτοις ἡ ζωὴ τῆς Ροζαλίας ἐταράττετο καὶ συνεκινεῖτο. Τὰ αἴτιον εὐεξήγητον. Πρῶτον εἶχε μικρὸν τινα ἐξάδελφον. Ηὐία τῶν ἐν Εὐρώπῃ οἰκογενειῶν δὲν ἔχει τὴν μάστιγα ταύτην; ὁ ἐξάδελφος τῇ εἶπεν, ὅτι τὴν ἀγαπᾷ, καὶ ἡ Ροζαλία τῷ ἔδωκεν ἀκρόασιν' ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ μήτηρ ἐνόησε τὰ τρέγοντα, ἔδειξεν εἰς τὸν ἐξάδελφον τὴν θύραν, ἄνευ προηγουμένης ἐξηγήσεως καὶ διαδικασίας ὅποιασδήποτε.

Ἐπειτα, ἄνθρωπος διακεκριμένος, παρουσιασθεὶς ὑπὸ τοὺς βελτίστους οἰωνοὺς, ἐζήτησε τὴν χεῖρα τῆς Ροζαλίας. Ὁ γαμβρὸς ἦτον ἀξιόλογος καθ' ὅλα ἡ Κ. Βανδεμιέρη τὸν ἐδέχθη καὶ ἔδωκε τὸν λόγον τῆς, ὥστε ὁ μελλονύμφος ἤρχετο ἀκριβῶς καθεκάστην ἐσπέραν καὶ ἔμεναν ἐν τῇ συναναστροφῇ τῆς μητρὸς, τῷ εὐλόγῳ προσχῆματι τῆς πρὸς τὴν θυγατέρα περιποιήσεως.

Τέλος, τὴν Ροζαλίαν κατεδίωκον αἱ ἐνδείξεις τῆς φιλίας, τὴν ὅποιαν ἤθελεν ἡ Κ. Καρολομάγνη ἐξ ἅπαντος νὰ τῇ ἐπιβάλλῃ. Ἡ κυρία αὕτη, γυνὴ πλουσίου τινὸς τραπεζίτου ἐπαρχιακοῦ, ἠτοσματώδης, πολύσαρκος καὶ δύσμορφος τοσοῦτον, ὥστε ἐν τῇ καὶ νωμῇ ἐν ἣ ἔζη, καθίστατο γελοία καὶ κατὰ τοσοῦτον ἐκτετοπισμένη, καθ' ὅσον εἶχεν ἀξιώσεις χαρίτων, ὡμίλει μετ' ἐπιτηδεύσεως καὶ ἐχειρονόμει ἀγροίκως.

Κατὰ τινὰ ὥρᾳαν μετοπωρινὴν ἡμέραν τοῦ ὁλεθρίου 1832 ἔτους, καθ' ὃ ἑδεκάτιζε τοὺς Παρισίους ἡ χολέρα, ἡ Κυρία Βανδεμιέρη καὶ ἡ θυγάτηρ τῆς εἰργάζοντο ἐντὸς σκιᾶδος τινὸς τοῦ κήπου των, ἐκευασμένης ἐν εἵδει ἄλσους. Ἡ Ροζαλία, αἰσθανομένη βάρος εἰς τὴν κεφαλὴν, ἐμακρύνθη ἀπὸ τῆς μητρὸς τῆς, χάριν περιπάτου. Ἐνῷ δὲ εἶχε λάβει μηχανικῶς πῶς τὸν σκαλιστήρα, πεσόντα τυχαίως ὑπὸ τὴν χεῖρά τῆς, καὶ ἀνεσκάλευε τὸ πεπατημένον χῶμα τῆς περὶ τὸν τοῖχον τῆς αὐλῆς δεινδροστοιχίας, ἡ Κ. Καρολομάγνη εἶδεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου τῆς τὴν νέαν, καὶ κρίνουσα ἐκ τῆς νωχελείας, μεθ' ἧς παρεδίδετο εἰς τὰς ἡδονὰς τῆς κηπουρικῆς, ὅτι ἡ συντροφία τῆς θέλει εἶσθαι αὐτῇ εὐάρεστος, κατέβη καὶ ἦλθεν εἰς συνάντησιν τῆς Ροζαλίας.

— Καλημέρα, ὥρᾳα μικρὴ μου, εἶπε προσερχομένη.

— Καλημέρα, κυρία.

— Ἄ! τί καύσων, φιλάττη! ἐπανελάβεν ἡ γυνὴ, ἀφοῦ ἠσπάσατο τὴν Ροζαλίαν' ὅς καθήσωμεν, θέλεις, ἀγάπη μου; προσέθηκε.

— Ἀπεμακρύνθην τῆς μητρός μου, θέλουσα νὰ διασκεδάσω, περιπαιτούσα, τὴν κεφαλαλίαν ἣτις με κατέχει. Ἀν καθήσω με ἄλλον, θέλω δυσχερῆσαι βεβαίως τὴν μάμμην μου· δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμω.

— Λοιπὸν ἡ κυρά ἀγέλασ τῇ εἶναι εἰς τὸν κῆπον;

— Μὲ ἀναγκάζετε, κυρία, νὰ σὰς εἰπῶ, ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀκούω προφιρόμενον τὸ ὄνομα τῆς μητρός μου εἰμὴ μετὰ σεῶχσμοῦ.

— Καὶ διατί με λέγεις τοῦτο με τοιοῦτον ὕφος, ὦραία μου; ἄγωμεν νὰ περιδιαβάσωμεν, προσέθηκε μετ' ὕφους ὑποτεταγμένου.

— Τί ὦραία ἡμέρα! εἶπεν ἡ 'Ροζαλία προβάτα βήματά τινα, καὶ δίδουσα οὕτω πρῶτα τὸ σύνθημα τοῦ περιπάτου.

— Ναί, εἶπεν ἡ γιγαντιαία φίλη τῆς, ὁ καιρὸς εἶναι ὠραῖος, ἂν καὶ ζεστός. Ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὰ μάτια ταῦτα, ἔχομεν νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ σπουδαιότερων. Δὲν ἠξέυρεις δά; τὸν εἶδα.

— Ἄ! εἶπεν ἡ 'Ροζαλία, ἥς αἱ παρειαὶ ἐγίνον αἶφην; ἐρυθραί.

— Ναί, κατὰ τὴν εἰκόνα του, τὴν ὁποῖαν μοὶ παρέστησες, τὸν ἐγνώρισα ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ πῶς ν' ἀπατηθῇ κἀνείς! Ἐνα εὐμορφο παλλικάρη, τὸ ὅποιον περιφέρεται μίαν ὥραν εἰς τὴν ὁδὸν μας, ὅπου δὲν περνᾷ σχεδὸν ψυχὴ! Εἶναι νέος καθὼς πρέπει· ἔχει ὠραῖον διάδημα, ὕφος διακεκριμένον, πλὴν ὀλίγον μικρόσωμος.

— Τὸν εὗρίσκεις;

— Δηλαδή, ὅτι σὺ δὲν τὸν εὗρίσκεις τοιοῦτον· εἶναι φυσικώτατον· οἱ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἀγαπῶμεν εἶναι χωρὶς ἐλαττώμα, ἀλλὰ βλέπεις, ἀγαπητῇ μου φίλη, οἱ μικρόσωμοι ἔχουν πολλὰ κακά. Ἀλλ' ἀδιάφορον, εἶπέ μοι, πῶς ὀνομάζεται;

— Ἑρνέστος.

— Καὶ τὸ ἐπώνυμόν του;

— Σαβρὰν.

— Ἑρνέστος δὲ Σαβρὰν, εὐμορπον ὄνομα, καὶ τὸ εὐμορπον ὄνομα θὰ εἰπῇ πολύ.

Ἡ μανιακὴ αὕτη γυνὴ προσέθετε εἰς ὅλα τὰ ὀνόματα ἓν μόριον, ἐκτὸς μόνον εἰς τ' ὄνομα τοῦ ἀνδρός τῆς, ὅστις δὲν ἐδέχετο τοῦτο κατ' οὐδέναν τρόπον· ἀλλ' ὅμως ἡ πρὸς τὴν ἀριστοκρατείαν ἀκαταμάχητος κλίσις τῆς τὴν ὑπηγόρευε νὰ υπογράφεται; *Κίλην Καρολομάγνην, ἐκ γεννητῆς δὲ Τυρπεταίνῃ.*

— Μ' ἐξεμυστηρέυθης, ὅτι ἡγάπας τὸν ἐξάδελφόν σου, ὦραία μου, ἐπανέλαβεν ἡ Κ. Καρολομάγνη, ἐκ γεννητῆς δὲ Τυρπεταίνῃ, ἀλλὰ δὲν με νεῖπες καὶ τί κάμνεις.

— Τίποτε.

— Ἄ! τοῦτο εἶναι κακόν.

— Καταγίνεται εἰς τὰς ὠραίας τέχνας καὶ τὴν φιλολογίαν, κάμνει ὠραίους στίχους.

— Ὦ! φιλότατη, τὸν ἐξουδενίζεις ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς. Τὸ στιχοιουργεῖν εἶναι μὲν ὠραιότατον, ἀλλὰ

δὲν εἶναι ἐνασχόλησις, δὲν εἶναι κοινωνικὴ θέσις. Εἶναι πλούσιος;

— Ὁχι, ἡ μήτηρ του ἔχει μικρὸν τι εἰσόδημα καὶ συζῇ μετ' αὐτῆς.

— Λοιπὸν, ἀγαπητῇ 'Ροζαλία, ὁ νέος μικρὸς ἐξάδελφός σου, μετ' ὁ μικρὸν ἀνάστημά του, καὶ τοὺς μικροὺς ὠραίους τρόπους του, καὶ τοὺς στίχους του, ἔχει ὅλα τὰ προσόντα μικροῦ λάτρεως, ἀλλ' ὅχι καὶ τὰ τοῦ συζύγου.

— Καὶ ὅμως θὰ ἦμην εὐτυχὴς καὶ ὑπερήφανος γινομένην σύζυγος αὐτοῦ, ἐὰν ἡ μήτηρ μου τὸν ᾔθελεν.

— Ἡ μήτηρ σου εἶχε μυριάκις δίκαιον νὰ μὴ τὸν θέλῃ, καὶ δὲν θὰ παρήρχετο ἐν ἔτος ὑπανδρείας, ὥστε νὰ τὴν δικαιώσῃς. Ἡ γλῶσσα αὐτῇ ἐλύπει ἄκρως τὴν 'Ροζαλίαν· ἀλλὰ πράξασα σφάλμα τοῦ νὰ ἐμπιστευθῇ τὰ ἀπόρρητά τῆς εἰς τὴν Κ. Καρολομάγνην, ἐχρεώσεται νὰ ὑποφέρῃ τοῦτο, ὡς πρῶτην ποιήνῃ τῆς εὐπιστίας τῆς, ἂν καὶ δὲν προήλθεν αὕτη ἐξ οικείας θελήσεώς τῆς, ἀλλὰ ὑπεκλάπη παρὰ τῆς περιέργου γυναικός. Εἰπούσα δὲ ἅπαξ τὸ μυστικόν τῆς, ἦτο ὑπόχρεως νὰ μὴ παύσῃ τὰς ἐκμυστηρεύσεις τῆς. Μετὰ τῆς Κ. Καρολομάγνης δὲν ὑπῆρχε τρόπος ὑπεκφυγῆς.

— Ἄ! πῶς ᾔθελα νὰ σὲ ἰδῶ ὑπανδρον! προσέθηκεν αὕτη.

— Οἱμοι! εἶπεν ἡ 'Ροζαλία, ἀφείσα βαθὺν στεναγμόν, μετ' ὀλίγον θὰ με ἰδῇτε!

— Καλὲ τί λέγεις; πόσον βραδέως ἔρχονται εἰς τὰ χεῖλη σου οἱ καλοὶ λόγοι! μήπως ἡ μεγάλη ἡμέρα προσδιωρίσθη;

— Ὁχι ἀκόμη.

— Ἄς ἰδῶμεν, ἄς ὁμιλήσωμεν φρόνιμα· μὴ με κρύπτῃς τίποτε. Τί κάμνει ὁ μελλονυμφός σου; ποῖον εἶναι τὸ ἔργον του;

— Εἶναι πράκτωρ ἐπὶ τῶν συναλλαγμάτων.

— Ὦ! εἶπεν ἡ Κ. Καρολομάγνη, εἶσαι λοιπὸν πλούσιος.

— Καὶ διατί;

— Φιλότατη, ἔχεις ὠραιωτάτους ὀφθαλμούς, ἀλλ' ὁ χρηματοπράκτωρ δὲν εἶναι εὐαίσθητος πρὸς τὸ εἶδος τοῦτο τῶν θεληγέτρων. Ὅτι πρὸ παντός ἄλλου νυμφεύεται, εἶναι τὰ χρήματα, δι' ὧν ἀγοράζει τὴν θέσιν του, ἔπειτα τὴν γυναῖκα ὡς παράρτημα, διότι ἄλλως οὐκ ἐστὶ γενέσθαι. Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὑπανδρευόμεθα τὴν κοινωνικὴν θέσιν ἐνὸς ἀνδρός μάλλον, ἢ τὸν ἄνδρα αὐτόν. Διὰ νὰ ἔχωμεν τὰ πλεονεκτήματα τῆς θέσεως, ἀνάγκη πάσα νὰ ὑποστώμεν τὰ δυσάρεστα τοῦ ἀνδρός. Καὶ γρατῖα καὶ ἀσχημὸς ἂν ᾦς, ὁ μνηστήρ σου πάλιν ᾔθελε σὲ νυμφεῦθαι. Οἱ πράκτορες τῶν συναλλαγμάτων, ὡς πᾶς ὅστις χρεωστεῖ ἐπάγγελμά τι νὰ πληρώσῃ, ἔχουσι τὸ προτέρημα τοῦτο, ὅτι δὲν τοὺς τρομάζουν οὔτε ἡ δυσειδέα τοῦ προσώπου, οὔτε τὰ ἐλαττώματα τοῦ χαρακτῆρος, ὅπισθοχωροῦσι μόνον ἐνώπιον τῆς ἐνδεείας.

— Ἐὰν ὅσα λέγῃς εἶναι ἀληθῆ, τότε τὸ πράγμα εἶναι φρικώδες.

— Είναι πλῆθος τοιούτων φρικωδῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια φαίνονται ἀπλούστατα, φιλτάτη μου, ὅταν τις τὰ ἐννοήσῃ καλῶς. Τίνος ἡλικίας εἶναι ὁ μνηστήρ σου ;

— Τριακόντα ἐτῶν.

— Εἶναι πολὺ νέος, ὡς σύζυγος. Εἶναι εὐειδής; ὕψηλός; ἢ μικρόσωμος, ξανθός ἢ μελαγχρινός; παρὰ στήσέ με τὴν εἰκόνα του.

— Δὲν εἶναι οὔτε ὕψηλός, οὔτε μικρόσωμος, παρουσιάζεται καλῶς, οἱ τρόποι του εἶναι ἀπλοί, ἢ προσέλευσίν του εἶναι ψυχρὰ, τὸ ἦθος σοβαρὸν, ἢ ἐκφρασίς τῆς φυσιογνωμίας αὐστηρά, ἂν καὶ τὸ βλέμμα του ἦναι γλυκύ· τέλος δὲν ἔχει τίποτε ἰδίον εἰς νέον ἄνθρωπον, φαίνεται μαλιστα πλεόν ἡλικιωμένος ἀφ' ὅ, τι πραγματικῶς εἶναι, καὶ τοῦτο θεδαίως προέρχεται διότι ἔχει τὸ μέτωπον φαλακρόν!

— Τὸ μέτωπον φαλακρόν! ἔχει ἄριστα, παρέχει τοῦτο ὕψος τι διακεκριμένον· καὶ πῶς λέγεται ὁ ἀνὴρ οὗτος, τὸ πρότυπον τοῦ ἀνδρός ;

— Κ. Παῦλος Σαμπανή.

— Ἀξιόλογα, ἀξιόλογα! Κυρία Σαμπανή, τὸ ὄνομα θὰ ἦχῃ κάλλιστα. Μὰ τὸ ναί, εἶναι εὖρημα ὁ σύζυγος οὗτος, φιλτάτη μου. Θέσις λαμπρά, ὄνομα διακεκριμένον, νέος ἄριστος, τότε λοιπὸν καὶ ἡ προικὰ σου εἶναι σημαντική, πάση εἶναι ;

— Δὲν γνωρίζω.

— Καὶ εἶναι δυνατόν ;

— Τῇ ἀληθείᾳ, σὲ λέγω.

— Μὲ φαίνεται ἄπορον. Τοῦτο εἶναι τὸ πρῶτιστον πρᾶγμα συνήθως ὅπου λέγουν εἰς τὰς νέας, καὶ τὸ πρῶτον περὶ τοῦ ὁποίου αὐταὶ χρεωστούν νὰ πληροφορῶνται.

— Πρὸς τί ;

— Πῶς, πρὸς τί ; ἀληθῶς, ἀγαπητὸν κοράσιον, ἢ ἀπλότης σου εἶναι μυθώδης. Δὲν ἤξεύρεις, ὅτι ἡ προῖξ τῆς γυναικὸς εἶναι ἡ θεμελιώδης ὑπόθεσις τῆς ὑπάρξεώς της, ἐπ' αὐτῆς ἡ γυνὴ ἐγείρει τὰς ἀξιώσεις, καὶ οἰκοδομεῖ τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ονειροπολήσεις της; Κατὰ τὸ ποσὸν τῆς προικὸς της, δύναται εὐκόλως νὰ μαντεύσῃ τί θὰ ἦναι μίαν ἡμέραν, δηλ. πάντοτε. Πενήντα χιλιάδες φράγκων! δύνασαι νὰ κτυπᾷς τὸ στήθος σου καὶ νὰ εἰπῇς θὰ ἦμι με ταπράτρια, ἢ γυνὴ ἐνὸς ὑπαλλήλου, γραμματέως ὑπουργικοῦ ἀ. ἢ β'. τάξως, κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ ἱκανότητά του· θὰ φορῶ μ. π. ο. χ. τ. ζ. ἀ, θὰ μετρῶ με τὸν πῆλυν ταινίαν, ἢ θὰ ἐμβολώνω τὰ ἀσπρόρρουγά μου· θὰ καθαρῶ τὰ τέκνα μου δι' ὅλης τῆς ἐβδομάδος, καὶ τὴν κυριακὴν θὰ πηγαίνω εἰς τὸ θέατρον. Αἱ εὐχαριστήσεις αὗται δὲν θὰ λείψωσι, δὲν εἶναι σφόδρα ζωηρὰ, ἀλλ' εἶναι βέβαια.

Ἐκατὸν χιλιάδες φράγκων! . . . . . γελάς τρελλή.

— Οἱ λογαριασμοί σου μὲ φαίνονται τόσον παρὰδοξοί.

— Ἀ! σὲ φαίνονται παράδοξοι, εἶπεν ἡ Κ. Καρολαμαγνη, γελῶσα ἤδη καὶ αὐτὴ! Ἔστω θέ-

λεις ἀναγνωρίσει βραδύτερον, ὅτι εἶναι καὶ ἀληθεῖς. Ὅταν ἔχωμεν 100 χιλ. φράγκων, ἐξηκολούθησεν ἡ πολὺπειρος γυνὴ μετ' ἡθους παιδρῶν, ἀναβαίνουσαν μίαν βαθμίδα περισσότερον. Τὸ ἐσπερας ἀποκοιμώμεθα ἐν τῇ γλυκειᾷ ἐλπίδι, ὅτι θέλομεν θέλγει τὰς ἡμέρας πλουσίου τινὸς δικαστικοῦ κλητῆρος, ἢ ἐμποροῦ τινός, πωλοῦντος ὀλίκως τσόχας, πανία, σάλια, ἢ μεταξωτὰ, ἢ ἴσως ἐνὸς τῶν καλῶν ἐκείνων δικαστῶν, τιμίων καὶ σοφῶν, τοὺς ὁποίους πάντες σέβονται, ἀλλ' οἱ ὅποιοι ποτὲ δὲν προδίδονται . . . Διακόσιαι χιλιάδες φράγκα! ἢ ἔχουσα τὴν προικακαυτήν γυνή, μετὰ λύπης ἀμολογῶ ἐνδομύχως, οὔτε δὲν θὰ τὴν καταδεχθῇ ὁ συμβολαιογράφος, ἀλλὰ διανοεῖται περιχαρὴς, ὅτι πιθανὸν νὰ γίνῃ σύζυγος δικηγόρου, συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, νομάρχου, ἢ προσφιλὲς συμβία ἐνὸς τμηματάρχου.

Τριακόσιαι χιλιάδες φράγκων καὶ ἐτι πρὸς! τριακόσιαι χιλιάδες φράγκων καὶ τινες ἐλπίδες! ὦ! τότε δύνασαι νὰ ἔχῃς ἀξιώσεις εἰς ὅλα. Θὰ ἐρωτᾷς ἐαυτὴν τίνα νὰ ἐκλέξῃς, τραπεζίτην, συμβολαιογράφον, ἢ πρχκτορα τῶν συναλλαγμάτων. Τότε θὰ ἐκδικηθῇς διὰ τῆς περιφρονήσεώς σου ἐκείνους, οἵτινες δὲν θὰ σὲ ᾔθελον, ἐὰν εἶχες μόνον ἑκατὸν χιλ. φράγκων, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑπανδρευθῇς ἄνδρα πλούσιον, ὡς αὐτὴ, τοῦ ὁποίου ἢ κοινωνικὴ θέσις νὰ ἦναι ὁ πλοῦτος, μόνος ὁ πλούτος. Τὸ προτέρημα τοῦτο εἶναι σαφές, ἀδιαφιλονέικτον, ὅχι μὲν πολὺ ἐνδοξον, ἀληθῶς, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον, εἰς ἀποζημίωσιν, δὲν ὑπόκειται εἰς συζήτησιν καὶ ἐτι ὀλιγώτερον εἰς ἐπικρίσιν. Μετὰ τοιούτου ἀνδρός, θὰ ἔχῃς τὸ πολῦτιμον πλεονέκτημα τοῦ νὰ μὴ ἦσαι κατατεταγμένη εἰς τάξιν τινά. Βαδίζεις ἐξ ἴσου με τοὺς πλεόν διασήμεους. Δὲν εἶσαι πλέον πρᾶγμα τι ἐν τῇ κοινωνίᾳ, εἶσαι τίς, εἶσαι σὺ, τοῦτο εἶναι τὸ ἄκρον αὐτὸ τῆς εὐδαιμονίας! Εἰς τὰς εὐτυχεῖς ταύτας περιπτώσεις, τὸ πρῶτ', μετὰ τὴν ἔγερσιν, κάθησαι εἰς τὸ ἀνάκλιτρόν σου, καὶ ἐνῶ σὲ φοροῦσι τὰ κάλτια, προσπαθεῖς νὰ εὕρῃς τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν θὰ λάβῃς εἰς τὸ ὄχημά σου, καὶ αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου φαίνονται σκοτειναί, συγκρινόμεναι πρὸς τοὺς φωτοβόλους σπινθῆρας τῶν ἐν προσδοκίᾳ ἀδαμάντων, τοὺς ὁποίους θὰ περιέχῃ ἡ θάκη σου· νὰ ἔχῃς ὄχημα, ἀδάμαντας καὶ νὰ μὴν ἦσαι μέγα τι; — Τίποτε ἄλλο δὲν ὑπάρχει ἀνώτερον τούτου, εἰμὴ ὁ τίτλος τῆς δουκίσσης, ἀλλὰ διὰ νὰ ἦσαι δούκισσα, χρειάζονται ἑκατομμύρια, τὰ ὅποια πάλιν δὲν ἀρκοῦσι πάντοτε . . .

— Ἀλλὰ δὲν λέγεις τίποτε καὶ περὶ τῆς πλεονπολυκρίθμου καὶ ἀξίας συμπαθείας κλάσεως τῶν νεανίδων, αἵτινες δὲν ἔχουσι προικὰ.

— Ἐκεῖναι δά; ἐκεῖναι εἶναι αἱ πλέον εὐτυχεῖς, καὶ ὑπανδρεύονται ταχύτερον.

— Τόσον καλῆτερον! τὸ τοιοῦτον εἶναι ἔπαινος διὰ τοὺς ἀνδρας.

— Τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν μωρίαν των, καὶ ὅχι

ἄλλο, ἀπεκρίθη ἡ Κ. Καρολομάγνη, ὑφούσα τούτων ὧμους της.

— Μωρία καὶ μεγαλοφυχία ! εἶναι ἀσυμβίβαστα.

— Βλέπεις, μικρή μου, ὅστις ἔχει ὀλίγην ἔξιν ἀναγνωρίζει μετὰ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν ἐν τινι αἰθούσῃ τὴν ἀνευ προικὸς νέαν, μετ' ἧς διακρίνει τις ἓνα λευκὸν ἐν μέσῳ μαύρων.

— Καὶ ποῖον εἶναι τὸ σημεῖον; δὲν φέρουν γραμμένην ἐπὶ τοῦ μετώπου τὴν ἀξίαν τῆς καταστάσεως.

— Αἱ κῆραι αὗται ἔχουσι τρόπους τινὰς ἰδίους, ἐν τῇ ἀόριστον, δι' οὗ τὰς μαντεύει τις ἀμέσως. Αἱ ἀδικημέναι αὗται τρυγόνες εἶναι περαστικαὶ εἰς τὴν κοινωνίαν, ἔρχονται, ὡς οἱ ἄνθρωποι τῶν ἀγρῶν, εἰς τὰ πόλεις, νὰ κάμωσι τὰς διὰ τὸν χειμῶνα προμηθείας των. Ἀλλ' ἐσαγήνευσαν ἓνα ἄνδρα διὰ τῆς παγίδος τῆς ἀνθρώπου μορφῆς των, πετῶσι μακρὰν δὲν τὰς βλέπεις πλέον, πλὴν τοῦτο δὲν σημαίνει πάντοτε, ὅτι δὲν ἀκούεις καὶ περὶ αὐτῶν. Θὰ σὲ εἰπῶ ἀκολουθῶς τὸ πρᾶγμα βιάλλου-σιν εἰς τὸ λαχεῖον τοῦτο ὅσαι κερδίζουσι, καὶ τὶ γίνονται ὅσαι χάνουσι. (ἀκολουθεῖ).

## Η ΠΑΝΑΡΙΑ ΤΟΥ ΤΑΣΣΟΥ.

Συνέχεια ὅρα φυλ. 20.

### ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

#### ‘Η Τελευτή.

Ὁ οἰκιακὸς βίος εἰς τὴν Φλανδρίαν εἶναι σχεδὸν ἀλληλουχία ἐορτῶν δι' ἀφέλειαν ἀξιεράστων, αἵτινες διακοσμοῦσιν αὐτὸν καθὼς τ' ἄγρια ἄνθη καὶ ὁ κύανος διακαλλύνουσι γοῖνιαν γῆς τινος ἔρημον, ἣν οὐδέποτε ἡ καλλιέργεια ἤγγισε καὶ σπανιότατα εἶδεν ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ ἀνθρώπου. Πᾶσα λοιπὸν περίστασις τοῦ ἡδυτάτου ἐκείνου βίου, οὐ μόνον ἐορτάζεται ἐπισήμως, ἀλλ' ἔχει καὶ ἐορτὴν ἐτησίαν ὥστε οἱ ἄνθρωποι, κατ' ἔτος κύκλῳ τραπέζης πατριαρχικῆς συνερχόμενοι, εὐφραίνονται τρώγοντες ζυμαρικὸν τι ὑπὸ τῆς οἰκοδεσποίνης ἐτοιμασθὲν καὶ ἐκκενοῦντες φιάλας τινὰς οἴνου ἀρχαίου, παρατείνοντες δὲ τὸν δεῖπνον ἐπὶ πολὺ ἀφίνονται εἰς τὴν μέθην ἀναμνήσεων προσφιλῶν καὶ χαρμωδῶν. Ἐν ἡ ἐνθυμήσις παράγῃ ἐορτὰς τοιαύτας, διὰ τίνος ἄρα ἐπισημότητος τελεῖται ἡ χρά των ἐκτάκτων περιστάσεων, αἵτινες μεταβάλλουσι φάσεις τινὰς τοῦ βίου, ὡς οἱ γάμοι καὶ αἱ γεννήσεις, δι' ὧν αἱ κυρταὶ, ἡγαπημέναι, προσκτώνται καὶ ἄλλην ἀγαπῶσαν καὶ ἀγαπωμένην καρδίαν;

Ὅθεν, περικυβήσεως τῆς ἀναρρώσεως, ἡ κυρία Ρούβενσ ἀπῆλθεν ἐν μεγάλῃ παρατάξει εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἀποστόλων, ἵνα ἐπαρῇ τὰς τιμὰς, καὶ μετὰ ταῦτα ἤρχισαν αἱ προετοιμασίαι διὰ τὸ ἐκ-

πτισμα, ὡς τὴν διαρκέσασαι ἡμέρας, διότι ἀνάδοχοι ἦσαν ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς Κυμαῆς καὶ ἡ ὑψηλοτάτη καὶ κραταιοτάτη κόμησσα Λαλαίγγ.

Ὡς ἐφθασεν ἡ ἐνδοξὸς ἡμέρα τοῦ βαπτίσματος, ἡ κυρία Ρούβενσ, ἐνῶ τὸ βρέφος ἐφέρετο πομπῶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔμεινεν εἰς τὸν οἶκον ἐπιτηροῦσα τὰς προπαρασκευὰς τοῦ δεῖπνου ἐδέετο δὲ ἐκάστοτε ὑπὲρ τοῦ προσφιλὸς βρέφους, τοῦ βαπτιζομένου εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἥτις, ἀγνίζουσα τὴν ψυχὴν, εὖναι τὸ ἀποτρόπαιον στίγμα τῆς προπατορικῆς ἀμαρτίας. Ἡῦχετο ἤδη γονατίζουσα πρὸ τοῦ εἰκονοστασίου τῆς Θεομήτορος, ὅπου ὁ Τάσος ἐδεῖθη κατὰ τὴν θλιβεράν τῆς παραφροσύνης του νύκτα, καὶ τότε ἤκουσεν αὐτὴ τὸν κρότον τῶν ἐπανερχομένων ἀμαζῶν, ἡγέρθη εὐθὺς σπεύδουσα εἰς προὔπαντήσιν τῆς συνοδείας. Πρώτῃ ἐν τούτοις κατέβη ἡ κόμησσα Λαλαίγγ, γυνὴ ἐπίσημος, ὠρχιοτάτη καὶ πᾶσαν ἄλλην ὑπερτεροῦσα κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν ὑπερφάνειαν. Πλησιάζουσα εἰς τὴν κυρίαν Ρούβενσ τῆς ἡσπάρθη τὰς παρειὰς μετ' ἀγάπης, καὶ λαβοῦσα ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς μαίας τὸ παιδίον,

— Κυρία Ρούβενσ, τῇ εἶπεν, ἀμφοτέραι εἴμεθα ἡδὴ τοῦ παιδίου τούτου μητέρες. Ἄς εὐχρηθῶμεν λοιπὸν ἐγκαρδίως ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐὰν δέ τις ἡμῶν ἐλλείψῃ, ἄς τὴν ἀναπληρώσῃ μετὰ πλειοτέρας ἀγάπης ἢ ἄλλη, προσέχουσα, ὥστε ὁ βίος του νὰ ᾔναι πλήρης εὐσεβείας χριστιανικῆς καὶ εὐδαίμων εἰς τοῦτον καὶ εἰς τὸν ἄλλον κόσμον.

Ἡ δὲ Μαρία ἠθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ συγκινηθεῖσα ἀπέβαλε τὴν φωνὴν καὶ δὲν ἀπεκρίθη ἢ θαυμάσια καὶ ἀσπαζομένη τὴν δεξιάν τῆς κομῆσεως. Ἀπῆλθον εἶτα εἰς τὸ ἐστιατόριον, ὅπου ἡλόγησε τὸ δεῖπνον ὁ Δὸν Φραγίσκος Βελδέρος ἐνορίτης τοῦ ναοῦ τῶν Ἀποστόλων, ἱερεὺς, ὅστις δὲν ἤθελε νὰ ἐπιφορτίσῃ τὴν τελετὴν εἰς τινὰ τῶν ὑποδεεστέρων του, ἐνῶ ἀνάδοχοι μάλιστα ἦσαν δύο ἄρχοντες τοῦ τόπου ἐκ τῶν πολλῶν ἰσχυρῶν καὶ μεγάλων. Ὁ δὲ δεῖπνος παρετάθη μέχρι νυκτός, ὅτε οἱ φίλοι ἀποχαιρετήσαντες τὸν Ρούβενσ καὶ τὴν σύζυγόν του, ἀπῆλθον ἀφέντες εἰς τὴν οἰκοδεσποινῶν τοῦλάχιστον ὡς τὴν ἡμέραν ἐργασίαν ἵνα τακτοποιήσῃ τὸν οἶκόν της.

Ἡ πρώτη τοῦ μικροῦ Πέτρου Παύλου Ρούβενσ τετραετία παρήλθεν ἄγονος περιστάσεώς τινος ἀξιοπαράκλητου. Χειραγωγούμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐξ ἀδελφῶν του, ἡγαπάτο καὶ ἐθωπεύετο γενικῶς, διότι πᾶς τις ἐσπευδε νὰ τῷ δεικνύῃ τὴν ἀγάπην του, καὶ ὁμῶς ἡ μήτηρ ἡγρόμνει ἐπιμόνως ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐφρόντιζεν ἥδη νὰ μαρμώσῃ χριστιανικῶς τὴν τρυφεράν ἡλικίαν τοῦ παιδὸς ὅστις ὑπεδείκνυνεν ἤδη χαρακτῆρα ὁρμητικόν. Ἀξιθαύμαστος ἦτον ἐν τούτοις ἡ καλλονὴ του καὶ πάντες τὸν ἡγάπων διὰ τὴν εὐθυμίαν του, διὰ τὴν λευκότητα τῆς χοιρῆς του καὶ διὰ τοῦ μεγάλου καὶ ζωηροῦ ὀφθαλμοῦ του. Ὅσκις δὲ ἡ ἀνάδοχός του ἤρχετο χάριν τοῦ παιδίου, ἀνεχώρει εὐχαριστημένη διὰ τὸ προτέρη-